

ning med Lovforslaget, forekommer det mig, at alle de gode Sider ved dette kunne vi allerede nu naae, hvorimod det synes mig, at der, som det ogsaa blev fremhævet af den ærede Minister, er enkelte Ting i Lovforslaget, som ikke kunne siges at være heldige. Min første Indvending angaar den fastsatte Betaling af 2—25 Kroner. Jeg har faaet det Indtryk, at det er saa langt fra at være en passende Forhøjelse i Forhold til, hvad der nu finder Sted, at jeg tværtimod tror, at det er en meget betydelig Nedsættelse, hvad der dog ikke kan være Hensigten. Det siges, at man kan anvende 2 Kroner eller 25 Kroner, men vi vide, at Forholdene ere saadanne, at man vil være tilbøjelig til at gaa til Minimum. Det højeste Beløb vil ikke blive naaet uden i ganske særegne Tilfælde; men den Mulk, der nu anvendes i 3, 6, 12 eller 24 Sk. daglig, vil saa godt som albrig blive naaet, selv om man tager det højeste Beløb, navnlig naar det skulde være for 3 Maanedes tilsammen, saaledes som det her foreslaas. Jeg tror altsaa, at Forslaget vil medføre en Nedsættelse, som ikke har været tilsigtet, og dernæst vilde jeg betragte det som overordentlig uheldigt, at der kun hver 3die Maaned fandt Mulkteving Sted; Resultatet vilde blive, at et Barn kunde holdes hjemme i 3—4 Maanedes, uden at Skolen kunde gjøre Noget derved, medens man nu allerede skrider ind efter en Maanedes Forløb. Det er derfor min Mening, at Loven ikke er nødvendig, og at den i flere Retninger vil være mere til Skade end til Gavn.

J. Andersen: Ja, det er vist rigtigt, hvad den ærede sidste Taler udtalte, at det Gode, der er i Lovforslaget, kan man naae med det nu Bestaaende; men det er et Spørgsmaal, om det er aldeles lovmedholdeligt, at man gjør det, man nu gjør; thi det er rigtigt, som den ærede Forslagsstiller sagde, at man nu egentlig blot har at holde sig til de Bistæ, man faar efter Forordningen af 1814, man har ikke Ret til at tage rimelige Hensyn, saaledes som man ofte gjør. Jeg skal først tillade mig at rette en Bemærkning, der fremkom baade fra den ærede Kultusminister og fra den ærede sidste Taler, idet der nemlig blev sagt, at det er Skolekommissionen, der mulktter. Jeg veed ikke, hvorledes det forholder sig i Byerne — deri har jeg ikke sat mig ind — men paa Landet er det Sogneraadet; jeg kjender intet Lovsted, der lægger denne Pligt over til Skolekommissionen. Jeg kan være enig med de ærede Forslagsstillere i den Tanke, der ligger til Grund for Forslaget, nemlig den, at det, som det ogsaa er udtalt af den ærede Forslagsstiller, ikke er om at gjøre at bringe Penge ind i Kommunekasserne, men at faae Forældre og Børgere eller dem, der have at sørge for Børnene, til at opfylde deres Pligt at lade Børnene søge Skolen og ikke øve den Vret mod Børnene uden væsentlig Grund at lade dem for-

lømme Undervisningen, og det tror jeg kunde naas, ved at man gav Sogneraadene lidt mere Myndighed til at tage Hensyn, som de efter min Mening efter Forordningen af 1814 ikke ere berettigede til at tage. Paa den anden Side er jeg fuldkommen enig med den høitærede Minister i, at de ærede Forslagsstillere ikke have været heldige med at træffe det Rigtige. Jeg tror, at der vil komme meget store Vanskeligheder frem ved at følge den foreslaaede Maade, navnlig naar vi tænke os den hele store Procedure, der skulde føres hver tredje Maaned. Den vilde undertiden blive meget vidtløftig; man løber den Mulighed, at Sogneraadet vil blive overdænget med skrifflige Indlæg o. s. v., saa at Arbeidet blev aldeles uoverkommeligt, naar man tænker sig, at et Sogneraad skulde paa en Dag have maaske 50 Mand kaldt for sig. Den, der bedst kunde forsvare sig, vilde da have mest Sandsynlighed for at kunne unddrage sig Mulkterne. Efter den Erfaring, jeg har gjort paa Landet, er det Værste i dette Forhold det, at Folk tage fattige Børn i deres Tjeneste og lade dem forspønne Skolen. Disse Børn lide den største Vret; men det er som oftest Tilfældet, at en Mand, der har Tjenestefolk af denne Art, er en velstaaende Mand, der ved sin Indflydelse, Dygtighed og Veltalenhed har megen Sandsynlighed for ved at tale godt for sig at unddrage sig Mulkten. Vi skulle huske paa, at ikke alle Sogneraad ere i Besiddelse af et Medlem, der kan føre en Procedure med en saadan Mand — er der et saadant Medlem, trækker han sig maaske tilbage — som kommer med en Mængde rimelige og urimelige Grunde. Derfor tror jeg ikke, at Lovforslaget er heldigt i sin Form, men derimod anser jeg Tanken deri for heldig, nemlig at give den stedlige Myndighed Ret til at spørge om, hvorvidt det er med eller uden Grund, at Barnet har forspønt, om de anførte Grunde ere saadanne, som der bør tages Hensyn til, om der foreligger Forhold, som de Paagjældende bør kunne holde Barnet hjemme for, f. Ex. at Barnet er syg, eller at Forældrene ere syge. Et saadant Spørge kan man i Grunden ikke foretage efter Forordningen af 1814. Man skal give Ret til at mulkttere, naar der er Egegyldighed tilstede, og saa mulkttere føleligt; det er Tanken, men jeg tror ikke, at den Maade, hvorpaa den her er fremsat, er heldig.

Chr. Rasmussen: Med al Anerkjendelse af den Tanke, der ligger til Grund for det Forslag, som nu er under Forhandling, vilde jeg dog ikke kunne anse det for heldigt, om det, i alt Fald i sin nuværende Skikkelse, blev gennemført, idet jeg tror, at det vilde virke uheldigt, navnlig derved, at der efter Forslaget bliver gaaet meget strengere frem end nu med Hensyn til Mulkteving, da Mulkterne nemlig skulle samles, saavidt jeg har forstaaet Forslaget, i 4 Terminer. Der vil paa denne Maade blive draget et meget betydeligt